

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของครอบครัวชาวประมงในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา กรณีศึกษา ทะเลสาบสงขลาตอนล่างในเขต อำเภอหาดใหญ่ อำเภอบางกล่ำ อำเภอกวนเนียง อำเภอสิงหนคร และอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว และได้ผลการวิเคราะห์ที่จะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 2. ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมง
 3. ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย
- ดังจะได้นำเสนอผลในรายละเอียดต่อไป

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในที่นี้ จะประกอบด้วย ข้อมูล 4 กลุ่ม คือ ข้อมูลลักษณะของหัวหน้าครอบครัวชาวประมง ข้อมูลปัจจัยครอบครัวของครอบครัวชาวประมง ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวประมง และข้อมูลปัจจัยทางสังคมของครอบครัวชาวประมง ซึ่งจะได้นำเสนอข้อมูลตามลำดับต่อไป

1.1 ลักษณะของหัวหน้าครอบครัวชาวประมง

ลักษณะของหัวหน้าครอบครัวชาวประมงในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอายุ และระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวชาวประมง ผลการวิเคราะห์ของข้อมูลของครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา จำนวน 361 ครอบครัว ปรากฏผลดังข้อมูลในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลาจำแนกตามอายุและระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว

(N = 361)		
ลักษณะของหัวหน้าครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุของหัวหน้าครอบครัว		
อายุตั้งแต่ 25 ปีลงมา	4	1.1
26-35 ปี	66	18.3
36-45 ปี	97	26.9
46-55 ปี	111	30.7
56-65 ปี	55	15.2
66 ปีขึ้นไป	28	7.8
2. ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว		
ไม่ได้รับการศึกษา	22	6.1
ชั้นประถมศึกษา	281	77.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	6.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	22	6.1
อนุปริญญา/ปวส./ป.ตรี	11	3.1

จากข้อมูลในตารางที่ 4.1 จะเห็นว่า หัวหน้าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36-55 ปี โดยกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คืออายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.9 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ในด้านการศึกษาจะเห็นว่าหัวหน้าครอบครัวของชาวประมงริมทะเลสาบสงขลาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประมาณร้อยละ 77.8 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเท่านั้น หัวหน้าครอบครัวประมาณร้อยละ 6.1 เป็นผู้ไม่ได้เรียนหนังสือ ในขณะที่อีกประมาณร้อยละ 7.2 จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

1.2 ลักษณะครอบครัวของชาวประมง

ในที่นี้หมายถึงสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกที่ประกอบอาชีพประมงและระยะเวลาในการประกอบอาชีพประมง ซึ่งปรากฏข้อมูลในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของครอบครัวชาวประมง จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว

(N = 361)

ลักษณะของหัวหน้าครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนของสมาชิกในครอบครัว		
1-3 คน	109	30.2
4-6 คน	204	56.5
7 คนขึ้นไป	48	13.3
2. จำนวนสมาชิกของครอบครัวที่ทำการประมง		
1 คน	115	31.9
2 คน	207	57.3
3 คน	24	6.6
4 คนขึ้นไป	15	4.2
3. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพประมงของครอบครัว		
1-5 ปี	54	15.0
6-10 ปี	54	15.0
11-15 ปี	48	13.3
16-20 ปี	54	15.0
21 ปีขึ้นไป	151	41.8

จากข้อมูลในตารางที่ 4.2 จะเห็นว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลาขนาดของครอบครัวอยู่ในเกณฑ์ครอบครัวไทยทั่วไปซึ่งมีขนาด 4-6 คนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 56.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเป็นครอบครัวขนาด 1-3 คน ประมาณร้อยละ 30.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่ทำการประมง จะเห็นว่าครอบครัวชาวประมงเหล่านี้ส่วนมากมีสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน เท่านั้นที่ทำการประมง โดยครอบครัวที่มีสมาชิก 2 คนทำการประมง มีถึงร้อยละ 57.3 และมีสมาชิก 1 คน ทำการประมงมีร้อยละ 31.9

ส่วนระยะเวลาในการประกอบอาชีพประมง จะเห็นว่าครอบครัวชาวประมงเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพประมงมาแต่ดั้งเดิม โดยครอบครัวร้อยละ 41.8 ระบุว่าทำอาชีพประมงมากเกินกว่า 20 ปี ส่วนที่ระบุว่าเพิ่งทำอาชีพประมงประมาณ 1-5 ปี มีเพียงร้อยละ 15.0 ของครอบครัวตัวอย่างเท่านั้น

1.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของครอบครัวชาวประมง

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละ ของครอบครัวชาวประมง จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

(N = 361)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1. อาชีพรองจากการทำประมงของครอบครัว		
1. เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและเลี้ยงสัตว์	223	61.8
2. ทำการเกษตร	45	12.5
3. อาชีพอื่น ๆ	22	6.1
4. ไม่มีอาชีพรอง	71	19.3
2. รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
ตั้งแต่ 3,000 บาทลงมา	31	8.6
3,001-5,000 บาท	113	31.3
10,001-15,000 บาท	50	13.8
15,001 บาทขึ้นไป	6	1.7
3. รายได้ของครอบครัวจากการทำประมงเฉลี่ยต่อเดือน		
ตั้งแต่ 3,000 ลงมา	60	16.6
3,001-5,000 บาท	205	56.8
5,001-10,000 บาท	87	24.1
10,001 บาทขึ้นไป	9	2.5

จากข้อมูลที่ 4.3 จะเห็นว่าครอบครัวชาวประมงมีทะเลสาบสงขลา นอกจากการทำอาชีพประมงแล้ว ยังมีอาชีพเสริมอื่น ๆ อีกด้วยโดยอาชีพรองส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงและการเลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ 61.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ชาวประมงที่ทำการทำการเกษตรไปด้วยมีร้อยละ 12.5 และอาชีพเสริมอื่น ๆ อีกร้อยละ 6.1 และพบว่า ครอบครัวชาวประมงที่ทำอาชีพประมงอย่างเดียวโดยไม่มีอาชีพรองคิดเป็นร้อยละ 19.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพิจารณาถึงรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนจากการทำอาชีพต่าง ๆ ของครอบครัวชาวประมงส่วนใหญ่จะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 3,001-10,000 บาท โดยพบว่าครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.6 และมีรายได้ 3,001-5,000 บาท มีร้อยละ 31.8 และที่มีรายได้

น้อยกว่า 3,000 บาท มีร้อยละ 8.6 ส่วนครอบครัวชาวประมงที่มีรายได้ 15,001 ขึ้นไปพบว่ามีเพียงร้อยละ 1.7 เท่านั้น

ส่วนรายได้จากการทำการประมงในทะเลสาบของครอบครัวชาวประมง จะเห็นว่าส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 3,001-5,000 บาทต่อเดือน มีร้อยละ 56.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนครอบครัวที่รายได้ 5,001-10,000 บาท มีร้อยละ 24.1 ส่วนครอบครัวที่มีรายได้ต่ำสุด คือ ต่ำกว่า 3,000 บาท มีร้อยละ 16.6 ส่วนที่ระบุว่าครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ย 10,001 บาทขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 2.5 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น

1.4 ปัจจัยด้านสังคมของครอบครัวชาวประมง

ปัจจัยทางสังคม เป็นระบบความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อการทำหน้าที่ของคนในสังคม เป็นปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน ในที่นี้มุ่งเน้นไปที่ปัจจัยทางสังคมของครอบครัว (สามี/พ่อและภรรยา/แม่) ชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทะเลสาบสงขลา ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ การเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การได้รับข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก และความรู้สึกว่าตัวเองเป็นที่ยอมรับของคนอื่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคมของครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา จำนวน 361 ครอบครัว ปรากฏผลดังข้อมูลในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของครอบครัวชาวประมง จำแนกตามปัจจัยทางสังคมของครอบครัว

(N = 361)		
ปัจจัยทางสังคมของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1. การเป็นผู้นำของพ่อ		
เป็น	77	21.3
ไม่เป็น	284	78.7
2. การเป็นผู้นำของแม่		
เป็น	36	10.0
ไม่เป็น	325	90.0
3. การเป็นสมาชิกกลุ่มของพ่อ		
เป็น	112	31.0
ไม่เป็น	249	69.0

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(N = 361)

ปัจจัยทางสังคมของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
4. การเป็นสมาชิกกลุ่มของแม่		
เป็น	60	16.6
ไม่เป็น	301	83.4
5. การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกของพ่อ		
ไม่ติดต่อ	178	49.3
ติดต่อ	183	50.7
6. การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกของแม่		
ไม่ติดต่อ	279	77.3
ติดต่อ	82	22.7
7. ความรู้สึกที่ตนเองเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นของพ่อ		
ยอมรับเล็กน้อย	20	5.5
ยอมรับปานกลาง	186	51.5
ยอมรับมาก	155	43.0
8. ความรู้สึกที่ตนเองเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นของแม่		
ยอมรับเล็กน้อย	29	8.0
ยอมรับปานกลาง	232	64.3
ยอมรับมาก	100	27.7
9. การได้รับข้อมูลข่าวสาร		
ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยกว่า 3 ครั้ง/เดือน	247	68.4
ได้รับ 3-7 ครั้งต่อเดือน	45	12.5
ได้รับมากกว่า 7 ครั้ง	69	19.1

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(N = 361)

ปัจจัยทางสังคมของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
10. แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เอกสารทางราชการ	103	28.0
เอกสารจากองค์กรเอกชน	17	4.7
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	110	30.5
อาสาสมัครองค์กรเอกชน	87	24.1
วิทยุ	73	20.2
โทรทัศน์	247	68.4
หนังสือพิมพ์	60	16.0
เพื่อนบ้าน/ญาติ	197	54.6

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 จะนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1 การเป็นผู้นำของครอบครัวชาวประมง

พบว่า ครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา สมาชิกทั้งฝ่ายพ่อและแม่ เป็นผู้นำชุมชนน้อยมาก โดยที่ครอบครัวที่ฝ่ายพ่อไม่ได้เป็นผู้นำชุมชนมีร้อยละ 78.7 ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ครอบครัวที่มีฝ่ายพ่อเป็นผู้นำชุมชนมีเพียงร้อยละ 21.3 เท่านั้น เมื่อพิจารณาถึงบทบาทการเป็นผู้นำของฝ่ายแม่ในครอบครัวชาวประมง พบว่า ครอบครัวที่มีฝ่ายแม่เป็นผู้นำชุมชนมีเพียงร้อยละ 10.0 เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้นำซึ่งมีถึงร้อยละ 90.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งฝ่ายแม่หรือผู้หญิงในชุมชนประมงแทบจะไม่ได้มีบทบาทในฐานะผู้นำเลย

1.4.2 การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน

การเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมในชุมชนของครอบครัวชาวประมง พบว่า ทั้งฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนเช่นกัน โดยครอบครัวชาวประมงที่ฝ่ายพ่อไม่ที่เป็นสมาชิกกลุ่มมีร้อยละ 31.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนครอบครัวที่ฝ่ายพ่อไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มมีถึงร้อยละ 69.0 และพบว่าครอบครัวที่ฝ่ายแม่เป็นสมาชิกกลุ่มมีร้อยละ 16.6 นอกนั้นก็จะเป็นครอบครัวที่ฝ่ายแม่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มมีร้อยละ 83.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.4.3 การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก

ในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกของครอบครัวชาวประมง ครอบครัวที่ฝ่ายพ่อมีการติดต่อกับบุคคลภายนอกมีร้อยละ 50.7 ในขณะที่ครอบครัวที่ฝ่ายพ่อไม่ได้ติดต่อกับ

ภายนอกเลย มีร้อยละ 49.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และพบว่าฝ่ายแม่ของครอบครัวชาวประมงส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ติดต่อกับบุคคลภายนอก ซึ่งมีถึงร้อยละ 77.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และครอบครัวที่ฝ่ายแม่เคยมีการติดต่อกับบุคคลภายนอกมีร้อยละ 22.7

1.4.4 ความรู้สึกว่าตนเองเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น

เมื่อพิจารณาถึงสมาชิกของครอบครัวชาวประมงที่มีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น พบว่ามีครอบครัวที่ฝ่ายพ่อรู้สึกว่ายอมรับปานกลางมีร้อยละ 51.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และยังมีความรู้สึกว่ายอมรับมากมีร้อยละ 43.0 ส่วนครอบครัวที่พ่อยอมรับว่ายอมรับน้อยมีเพียงร้อยละ 5.5 ส่วนฝ่ายแม่ที่รู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับของคนอื่นครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ที่การยอมรับปานกลางมีร้อยละ 64.3 และครอบครัวที่ฝ่ายแม่รู้สึกว่ายอมรับมากมีร้อยละ 27.7 โดยที่มีครอบครัวที่ฝ่ายแม่รู้สึกว่ายอมรับเล็กน้อยมีร้อยละ 8.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.4.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลาส่วนใหญ่ได้รับน้อย พบว่าครอบครัวที่รับข่าวสารน้อยกว่า 3 ครั้งใน 1 เดือน มีถึงร้อยละ 68.4 ของตัวอย่างทั้งหมด ส่วนครอบครัวที่รับข้อมูลข่าวสารมากกว่านั้นคือ 3-7 ครั้ง/เดือน มีร้อยละ 12.5 และที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่า 7 ครั้ง/เดือน มีร้อยละ 19.1

โดยที่แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ครอบครัวชาวประมงได้รับ จากข้อมูลตารางที่ 1.4 พบว่าแหล่งข้อมูลหลักคือ สื่อทางโทรทัศน์ และนอกจากนั้นก็มาจากเพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐ เอกสารทางราชการ อาสาสมัครองค์กรเอกชน ทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ และเอกสารจากองค์กรเอกชน ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบของครอบครัวชาวประมง

ในการนำเสนอข้อมูลการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในที่นี้ผู้วิจัยจะนำเสนอให้เห็นข้อมูล การมีส่วนร่วมของสมาชิกครอบครัวฝ่ายพ่อกับฝ่ายแม่ และข้อมูลภาพรวมครอบครัวที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาในหลัก 5 กิจกรรม ได้แก่ การจัดทำเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การปลูกป่าชายเลน การจัดระเบียบเครื่องมือประมงและการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งหน่วยราชการต่าง ๆ จัดให้มีขึ้น

ในแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยได้วัดระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน การนำเสนอแผนงานไปสู่การปฏิบัติหรือการร่วมปฏิบัติงาน การได้รับผลประโยชน์และขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

สำหรับวิธีการวัดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดประมาณค่า (rating scale) ที่มีคำตอบ 5 ตัวเลือก และกำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน การจัดระดับการมีส่วนร่วมในแต่ละมิติ ซึ่งประกอบด้วย มิติตัวบุคคล มิติกิจกรรม และมิติกระบวนการมีส่วนร่วม จะมีข้อคำถามไม่เท่ากัน ดังนั้นเพื่อให้เปรียบเทียบข้อมูลภายในแต่ละมิติ และระหว่างมิติได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้จำนวนข้อคำถามของแต่ละมิติหารคะแนนการมีส่วนร่วมของแต่ละบุคคลทำให้ได้คะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกมิติ มีคะแนนระหว่าง 1-5 คะแนนและสามารถแปลตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 เป็นคะแนนอยู่ในระดับสูงมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 เป็นคะแนนอยู่ในระดับสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 เป็นคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 เป็นคะแนนอยู่ในระดับต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 เป็นคะแนนอยู่ในระดับต่ำมาก

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละกิจกรรม

ในที่นี้จะเป็นการนำเสนอให้เห็นระดับการมีส่วนร่วมของครอบครัวชาวประมง ในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาจำนวน 5 กิจกรรม คือ กิจกรรม การจัดทำเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การปลูกป่าชายเลน การจัดระเบียบเครื่องมือประมง และการกำจัดขยะมูลฝอย โดยจำแนกเป็นระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ครอบครัวฝ่ายพ่อ สมาชิกครอบครัวฝ่ายแม่ และระดับการมีส่วนร่วมของครอบครัว ซึ่งปรากฏผลดังข้อมูลในตารางที่ 4. 5

ตารางที่ 4.5 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของครอบครัว
ชาวประมงจำแนกตามกิจกรรมและผู้มีส่วนร่วม

(N = 361)

กิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ					
	พ่อ		แม่		ครอบครัว	
	$\bar{X}$ (S.D.)	ความ หมาย	$\bar{X}$ (S.D.)	ความ หมาย	$\bar{X}$ (S.D.)	ความ หมาย
เขตอนุรักษ์พันธุ์น้ำ	2.18 (0.90)	ต่ำ	1.68 (0.80)	ต่ำมาก	1.92 (0.74)	ต่ำ
การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ	2.13 (0.82)	ต่ำ	1.65 (0.77)	ต่ำมาก	1.89 (0.69)	ต่ำ
การปลูกป่าชายเลน	2.16 (0.82)	ต่ำ	1.67 (0.78)	ต่ำมาก	1.92 (0.69)	ต่ำ
การจัดระเบียบเครื่องมือ ประมง	1.95 (0.87)	ต่ำ	1.56 (0.76)	ต่ำมาก	1.75 (0.72)	ต่ำมาก
การกำจัดขยะมูลฝอย	2.00 (0.85)	ต่ำ	1.54 (0.76)	ต่ำมาก	1.77 (0.70)	ต่ำมาก
รวม	2.08 (0.82)	ต่ำ	1.62 (0.75)	ต่ำมาก	1.85 (0.68)	ต่ำ

2.1.1 การมีส่วนร่วมในแต่ละกิจกรรมของฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่

จากข้อมูลในตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าสมาชิกครอบครัวฝ่ายพ่อในภาพรวมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 หากพิจารณาถึงกิจกรรมที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงและต่ำ พบว่า กิจกรรมที่สมาชิกครอบครัวฝ่ายพ่อมีส่วนร่วมมากคือ กิจกรรมเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ($\bar{X}=2.18$, S.D.=0.90) ใกล้เคียงกับกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน ($\bar{X}=2.16$, S.D.=0.82) ส่วนกิจกรรมที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ การจัดระเบียบเครื่องมือประมง ($\bar{X}=1.95$, S.D.=0.87)

ส่วนสมาชิกครอบครัวฝ่ายแม่ ในภาพรวมมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.75 หากพิจารณาถึงกิจกรรมที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงและต่ำ พบว่า กิจกรรม

ที่สมาชิกครอบครัวฝ่ายแม่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ กิจกรรมเขตนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ($\bar{X}=1.68$, S.D.=0.80) และใกล้เคียงกับกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน ($\bar{X}=1.67$, S.D.=0.77) ส่วนกิจกรรมที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ การกำจัดขยะมูลฝอย ($\bar{X}=1.54$, S.D.=0.76)

2.1.2 การมีส่วนร่วมในแต่ละกิจกรรมของครอบครัว

จากข้อมูลในตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าครอบครัวชาวประมง (ฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่) ในภาพรวมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.85 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงและต่ำของครอบครัวพบว่า กิจกรรมที่ครอบครัวมีส่วนร่วมมากที่สุดคือกิจกรรมจัดทำเขตนุรักษ์สัตว์น้ำ ($\bar{X}=1.92$, S.D.=0.74) ซึ่งมีส่วนร่วมเท่ากับกิจกรรมปลูกป่าชายเลน ($\bar{X}=1.92$, S.D.=0.69) ส่วนกิจกรรมที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ การจัดระเบียบเครื่องมือประมง ($\bar{X}=1.75$, S.D.=0.72)

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติฯ แต่ละขั้นตอน

การมีส่วนร่วมของครอบครัวชาวประมงในกระบวนการของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาซึ่งมี 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การมีส่วนร่วม การวางแผน การปฏิบัติการ การได้รับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล โดยจำแนกเป็นระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสมาชิกครอบครัวฝ่ายพ่อ สมาชิกครอบครัวฝ่ายแม่ และการมีส่วนร่วมของครอบครัว ซึ่งปรากฏผลดังข้อมูลในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของครอบครัว
ชาวประมงจำแนกตามขั้นตอนและผู้มีส่วนร่วม

(N = 361)

ขั้นตอน	ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ					
	พ่อ		แม่		ครอบครัว	
	$\bar{X}$ (S.D.)	ความ หมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความ หมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความ หมาย
1. การวางแผน	1.99 (0.80)	ต่ำ	1.55 (0.82)	ต่ำมาก	1.76 (0.73)	ต่ำมาก
2. การปฏิบัติการ	2.04 (0.84)	ต่ำ	1.52 (0.78)	ต่ำมาก	1.76 (0.69)	ต่ำมาก
3. การได้รับผลประโยชน์	2.39 (1.17)	ต่ำ	1.88 (1.02)	ต่ำ	2.14 (0.99)	ต่ำ
4. การติดตามและประเมินผล	1.89 (0.93)	ต่ำ	1.53 (0.90)	ต่ำมาก	1.69 (0.77)	ต่ำมาก
รวม	2.08 (0.82)	ต่ำ	1.62 (0.75)	ต่ำมาก	1.85 (0.69)	ต่ำ

2.2.1 การมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่

จากข้อมูลตารางที่ 4.6 จะเห็นว่าสมาชิกครอบครัวฝ่ายพ่อมีส่วนร่วมในกระบวนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาทั้ง 4 ขั้นตอนในระดับต่ำ เมื่อเรียงลำดับขั้นตอนที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากไปน้อย พบว่า ขั้นตอนที่สมาชิกครอบครัวฝ่ายพ่มีส่วนร่วมมากคือขั้นตอนการได้รับประโยชน์ ($\bar{X}=2.39$, S.D.=1.17) รองลงมาคือ ขั้นตอนการปฏิบัติการ ($\bar{X}=2.04$, S.D.=0.84) ส่วนขั้นตอนที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ($\bar{X}=1.89$, S.D.=0.93)

สมาชิกครอบครัวฝ่ายแม่ มีส่วนร่วมในกระบวนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาในทุกขั้นตอนอยู่ในระดับต่ำมาก ยกเว้นขั้นตอนการได้รับประโยชน์อยู่ในระดับต่ำ เมื่อเรียงลำดับขั้นตอนที่มีระดับการมีส่วนร่วมจากมากไปน้อย พบว่า ขั้นตอนที่สมาชิกครอบครัวฝ่ายแม่มีส่วนร่วมมากกว่าขั้นตอนอื่น คือ ขั้นตอนการได้รับประโยชน์

($\bar{X}=1.88$, S.D.=1.02) ถัดมาคือ ขั้นตอนการวางแผน ($\bar{X}=1.55$, S.D.=1.88) ส่วนขั้นตอนที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ขั้นตอนปฏิบัติการ ($\bar{X}=1.52$, S.D.=0.78)

เมื่อพิจารณาถึงขั้นตอนที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงและต่ำ ของทั้งสองฝ่าย พบว่า การมีส่วนร่วมของฝ่ายพ่อสูงกว่าฝ่ายแม่ในทุกขั้นตอน โดยที่ฝ่ายพ่มีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน อยู่ในระดับต่ำ ส่วนฝ่ายแม่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำมาก ยกเว้นขั้นตอนการรับผลประโยชน์ที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

2.2.2 การมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของครอบครัว

จากข้อมูลตารางที่ 4.6 จะเห็นว่าครอบครัวชาวประมง (ฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่) มีส่วนร่วมในขั้นตอนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา ทั้ง 4 ขั้นตอนนั้นเมื่อพิจารณาถึงขั้นตอนที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงและต่ำ พบว่า ขั้นตอนที่สมาชิกครอบครัวมีส่วนร่วมมากที่สุดคือขั้นตอน การร่วมได้รับประโยชน์ ($\bar{X}=2.14$, S.D.=0.99) รองลงมาคือ ขั้นตอนการปฏิบัติการ ($\bar{X}=1.76$, S.D.=0.69) ซึ่งเท่ากับขั้นตอนการวางแผน ($\bar{X}=1.76$, S.D.=0.73) ขั้นตอนที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ($\bar{X}=1.69$, S.D.=0.77)

3. ผลการทดสอบสมมุติฐานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งสมมุติฐานทั้งหมด 14 ข้อ ซึ่งเป็นสมมุติฐานที่ต้องการทดสอบ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวชาวประมง ได้แก่ ปัจจัยส่วนตัวของหัวหน้าครอบครัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทะเลสาบสงขลาแตกต่างกันด้วยจริงหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะทดสอบสมมุติฐานในกรณีที่ตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม (ประชากร) ทดสอบแบบ t-test และในกรณีที่ตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปทดสอบแบบ F-test

สมมุติฐานข้อที่ 1 ครอบครัวชาวประมงที่มีหัวหน้าครอบครัวอายุแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกอายุของหัวหน้าครอบครัวออกเป็น 6 ช่วงอายุคือ ต่ำกว่า 25 ปี 26-35 ปี 36-45 ปี 46-55 ปี 56-65 ปี และ 66 ปีขึ้นไป แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 5 กลุ่ม ด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวชาวประมงที่หัวหน้าครอบครัว
มีช่วงอายุต่างกัน

(N = 361)

ช่วงอายุ	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) ไม่เกิน 25 ปี	4	1.40	0.43			
(2) 26-35 ปี	66	1.82	0.48			
(3) 36-45 ปี	97	2.04	0.79			(3)>(5)
(4) 46-55 ปี	111	1.90	0.71			
(5) 56-65 ปี	55	1.62	0.62			
(6) 66 ปีขึ้นไป	28	1.61	0.60			
รวม	361	1.85	0.68	3.941	0.002	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ที่หัวหน้าครอบครัวมีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อนี้

เมื่อทดสอบ เปรียบเทียบรายคู่ พบว่าครอบครัวชาวประมงที่หัวหน้าครอบครัวมีช่วงอายุ 36-45 ปี มีส่วนในการอนุรักษ์ฯ ทะเลสาบสงขลา มากกว่า ครอบครัวที่มีหัวหน้าครอบครัวช่วงอายุ 56-65 ปี ส่วนการเปรียบเทียบราย คู่อื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

สมมุติฐานข้อที่ 2 ครอบครัวชาวประมงที่หัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวออกเป็น 5 ระดับคือ ไม่ได้รับการศึกษา ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และปวช. อนุปริญญา/ปวส./ปริญญาตรี แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 5 กลุ่ม ด้วยการทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษา
ต่างกัน

(N = 361)

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) ไม่ได้รับการศึกษา	22	1.98	0.49			ไม่มี
(2) ชั้นประถมศึกษา	281	1.81	0.68			
(3) มัธยมศึกษาตอนต้น	25	1.89	0.88			
(4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	22	1.94	0.67			
(5) อนุปริญญา/ปวส./ปริญญาตรี	11	1.91	0.64			
รวม	361	1.85	0.68	0.457	0.767	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลาที่หัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

สมมติฐานข้อที่ 3 ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกของครอบครัวต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกสมาชิกของครอบครัวออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ ครอบครัวที่มีสมาชิก 1-2 คน 4-6 คน และ 7 คนขึ้นไป แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 3 กลุ่ม ด้วยการทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวชาวประมงที่มีจำนวนสมาชิกของ
ครอบครัวต่างกัน

(N = 361)

จำนวนสมาชิก(คน)	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) 1-3	109	1.87	0.62			ไม่มี
(2) 4-6	204	1.86	0.74			
(3) 7	48	1.78	0.59			
รวม	361	1.85	0.68	0.305	0.73	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมง
ริมทะเลสาบสงขลา ที่มีสมาชิกของครอบครัวต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

สมมติฐานข้อที่ 4 ครอบครัวที่จำนวนสมาชิกที่ทำการประมงแตกต่างกันจะมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกจำนวนสมาชิกออกทำการประมงของครอบครัวออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่
1 คน 2 คน 3 คน และ 4 คนขึ้นไป แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 4 กลุ่ม ด้วยการทดสอบความ
แปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวที่จำนวนสมาชิกที่ทำการประมงต่างกัน

(N = 361)

จำนวนสมาชิก(คน)	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) 1	115	1.98	0.86			ไม่มี
(2) 2	207	1.79	0.60			
(3) 3	24	1.86	0.44			
(4) 4	15	1.80	0.59			
รวม	361	1.85	0.68	1.263	0.118	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่ประกอบอาชีพประมงในระยะเวลาต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

สมมติฐานข้อที่ 5 ครอบครัวที่ประกอบอาชีพประมงในระยะเวลาต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกช่วงระยะเวลาทำการประมงของครอบครัวออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมง ทั้ง 3 กลุ่ม ด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวที่ประกอบอาชีพประมงในระยะเวลาต่างกัน

(N = 361)						
ช่วงระยะเวลา(ปี)	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) 1-5	54	1.89	0.51			ไม่มี
(2) 6-10	54	2.45	0.93			
(3) 11-15	48	1.78	0.53			
(4) 16-20	54	1.86	0.68			
(5) 21	151	1.7	0.69			
รวม	361	1.85	0.68	1.57	0.181	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่ประกอบอาชีพประมงในระยะเวลาต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

สมมติฐานข้อที่ 6 ครอบครัวที่มีรายได้รวมแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกจำนวนรายได้รวมของครอบครัวออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ตั้งแต่ 3,000 ลงมา 3,001-5,000 บาท 5,001-10,000 บาท 10,000-15,000 บาท และ 15,001 บาทขึ้นไป แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 4 กลุ่ม ด้วยการทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวที่รายได้รวมของครอบครัวต่างกัน

(N = 361)

รายได้รวม(บาท)	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) 3,000	31	2.08	0.56			ไม่มี
(2) 3,001-5,000	113	1.82	0.61			
(3) 5,001-10,000	161	1.86	0.78			
(4) 10,000-15,000	50	1.75	0.60			
(5) 15,001	6	1.94	0.63			
รวม	361	1.85	0.68	1.227	0.29	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่มีรายได้รวมของครอบครัวแตกต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อนี้

สมมุติฐานข้อที่ 7 ครอบครัวที่มีรายได้จากการทำประมงแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกจำนวนรายได้จากการทำประมงของครอบครัว ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ตั้งแต่ 3,000 ลงมา 3,001-5,000 บาท 5,001-10,000 บาท 10,000 บาทขึ้นไป แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 4 กลุ่ม ด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวที่รายได้จากการทำประมงต่างกัน

(N = 361)

รายได้จากการทำประมง(บาท)	N	$\bar{X}$	S.D.	ค่า F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) 3,000	60	1.86	0.63			ไม่มี
(2) 3,001-5,000	205	1.88	0.75			
(3) 5,001-10,000	87	1.78	0.57			
(4) 10,000	9	1.74	0.63			
รวม	361	2.85	0.68	0.530	0.66	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่มีรายได้จากการทำประมงของครอบครัวแตกต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

สมมติฐานข้อที่ 8 ครอบครัวที่สมาชิกมีลักษณะการเป็นผู้นำชุมชนแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกการเป็นผู้นำของสมาชิกครอบครัวคือฝ่ายพ่อ และฝ่ายแม่ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เป็นผู้นำ และไม่เป็น แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบ ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.14 และ 4.15

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ในครอบครัวชาวประมงที่ความเป็นผู้นำของพ่อ
ต่างกัน

(N = 361)

ความเป็นผู้นำ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
(1) เป็นผู้นำ	77	2.39	0.82		
(2) ไม่เป็นผู้นำ	284	1.71	0.57		
รวม	361	1.85	0.68	8.398	0.000

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ในครอบครัวชาวประมงที่ความเป็นผู้นำของแม่
ต่างกัน

(N = 361)

ความเป็นผู้นำ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
(1) เป็น	36	2.70	1.07		
(2) ไม่เป็น	325	1.76	0.56		
รวม	361	1.85	0.68	8.668	0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 4.15 และ 4.16 ผลการวิเคราะห์ทดสอบค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบ
ครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่มีฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ เป็นผู้นำ และไม่เป็น
ผู้นำ มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

ในกรณีของความเป็นผู้นำของฝ่ายแม่ พบว่าหากฝ่ายแม่หรือภรรยาเป็นผู้นำชุมชนแล้ว
ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ จะสูงมากขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครอบครัวที่แม่ไม่ได้
เป็นผู้นำชุมชน จะมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับต่ำเท่านั้น

สมมติฐานข้อที่ 9 ครอบครัวที่สมาชิกมีลักษณะการเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมแตกต่างกัน
จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกการเป็นผู้นำของสมาชิกครอบครัวคือฝ่ายพ่อ และฝ่ายแม่ ออกเป็น 2
กลุ่มได้แก่ เป็นสมาชิกกลุ่ม และไม่เป็น แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบ ค่าเฉลี่ย
2 กลุ่ม (t-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.16 และ 4.17

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ในครอบครัวชาวประมงที่ความเป็นสมาชิกกลุ่ม
ของพ่อต่างกัน

(N = 361)

ความเป็นสมาชิกกลุ่ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
(1) เป็น	112	2.28	0.77		
(2) ไม่เป็น	249	1.66	0.55		
รวม	361	1.85	0.68	8.474	0.000

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ในครอบครัวชาวประมงที่ความเป็นสมาชิกกลุ่ม
ของแม่ต่างกัน

(N=361)

ความเป็นสมาชิกกลุ่ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
(1) เป็น	60	2.38	0.86		
(2) ไม่เป็น	301	1.75	0.60		
รวม	361	1.85	0.68	6.717	0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 4.16 และ 4.17 ผลการวิเคราะห์ทดสอบค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบ
ครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่มีฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ เป็นสมาชิกกลุ่ม และ
ไม่เป็น มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

ในกรณีของความเป็นสมาชิกกลุ่ม พบว่า หากฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ เป็นสมาชิกกลุ่มใน
ชุมชนแล้วก็จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฯ ทะเลสาบ มากกว่าครอบครัวที่พ่อหรือแม่ไม่เป็นสมาชิก
กลุ่ม และเห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมจะต่างกันอย่างชัดเจน

สมมติฐานข้อที่ 10 ครอบครัวที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของครอบครัวออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ น้อยกว่า
3 เดือน/ครั้ง 3-7 ครั้ง/เดือน และรับทุกวัน แล้วทำการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 4 กลุ่ม ด้วยการทดสอบ
ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวชาวประมงที่รับข้อมูลข่าวสารต่างกัน

(N = 361)

การรับข้อมูลข่าวสาร	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) น้อยกว่า3ครั้ง/ เดือน	247	1.75	0.63			(2) > (1)
(2) 3-7ครั้ง/เดือน	45	2.14	0.97			(3) > (1)
(3) รับมากกว่า7ครั้ง/ เดือน	69	2.00	0.59			
รวม	361	1.85	0.68	8.313	0.001	

จากข้อมูลในตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

เมื่อทดสอบ เปรียบเทียบรายคู่ พบว่าครอบครัวชาวประมงที่มีการรับข้อมูลข่าวสาร 3-7 ครั้งต่อเดือน มีส่วนในการอนุรักษ์ทะเลสาบสงขลามากกว่า ครอบครัวที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยกว่า 3 ครั้งต่อเดือน ส่วนการเปรียบเทียบราย คู่อื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 11 ครอบครัว ที่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับภายนอกแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกการติดต่อกับภายนอกของสมาชิกครอบครัวคือ ฝ่ายพ่อ และฝ่ายแม่ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ไม่ติดต่อ และ ติดต่อ แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.19 และ 4.20

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ในครอบครัวชาวประมงที่ติดต่อกับภายนอก
ของพ่อต่างกัน

(N = 361)

การติดต่อกับภายนอก	N	$\bar{X}$	S.D.	T	Sig.
(1) ไม่ติดต่อ	178	1.56	0.48		
(2) ติดต่อ	183	2.14	0.73		
รวม	361	1.85	0.68	9.787	0.000

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ
ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ในครอบครัวชาวประมงที่ติดต่อกับภายนอก
ของแม่ต่างกัน

(N = 361)

การติดต่อกับภายนอก	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
(1) ไม่ติดต่อ	279	1.66	0.49		
(2) ติดต่อ	82	2.51	0.83		
รวม	361	1.85	0.68	11.659	0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 4.19 และ 4.20 ผลการวิเคราะห์ทดสอบค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบ
ครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่มีฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ ติดต่อกับภายนอก
และไม่ติดต่อ มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อนี้

ในกรณีของการติดต่อกับภายนอกของสมาชิกของครอบครัว พบว่าหากฝ่ายพ่อ หรือ
ฝ่ายแม่ ที่ได้มีการติดต่อกับภายนอกชุมชน ก็จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทะเลสาบมากกว่า
ครอบครัวที่พ่อหรือแม่ไม่ได้ติดต่อกับภายนอก และเห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมจะต่างกันอย่างชัดเจน

สมมุติฐานข้อที่ 12 ครอบครัวที่สมาชิกมีระดับการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นแตกต่างกัน
จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้จำแนกการได้รับการยอมรับต่อสมาชิกครอบครัวของ ฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ออกเป็น
3 กลุ่มได้แก่ ยอมรับเล็กน้อย ยอมรับปานกลาง และยอมรับมาก แล้วทำการเปรียบเทียบระดับการ
มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของครอบครัวชาวประมงทั้ง 4 กลุ่ม

ด้วยการทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA หรือ F-test) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.21 และ 4.22

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวชาวประมงที่พ่อเป็นที่ยอมรับของ บุคคลอื่นต่างกันต่างกัน

(N=361)

การยอมรับ	N	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) ยอมรับเล็กน้อย	20	1.71	0.33			ไม่แตกต่าง
(2) ยอมรับปานกลาง	186	1.93	0.64			
(3) ยอมรับมาก	155	1.78	0.62			
รวม	361	1.85	0.68	1.67	0.174	

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และ ผลการทดสอบความแปรปรวน ในครอบครัวชาวประมงที่แม่เป็นที่ยอมรับของ บุคคลอื่นต่างกัน

(N = 361)

การยอมรับ	N	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
(1) ยอมรับเล็กน้อย	29	1.89	0.71			(2)>(3)
(2) ยอมรับปานกลาง	232	1.93	0.61			
(3) ยอมรับมาก	100	1.67	0.81			
รวม	361	1.85	0.68	4.79	0.009	

จากข้อมูลในตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่การยอมรับของบุคคลอื่นต่อฝ่ายพ่อแตกต่างกัน มีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อนี้

และข้อมูลในตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าครอบครัวชาวประมงริมทะเลสาบสงขลา ในครอบครัวที่การยอมรับของบุคคลอื่นต่อฝ่ายแม่แตกต่างกัน มีส่วนร่วม

อนุรักษัทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อนี้

เมื่อทดสอบ เปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่าครอบครัวชาวประมงที่ฝ่ายแม่ ที่ได้รับการยอมรับในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฯ มากกว่าครอบครัวที่ฝ่ายแม่ได้รับการยอมรับในระดับมาก

ส่วนการเปรียบเทียบรายคู่ ระหว่างคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สรุปว่าในการยอมรับระดับอื่นๆ ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฯ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 13 ครอบครัวชาวประมงในทะเลสาบสงขลาจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา คือ 1.83 เมื่อทดสอบกับสมมติฐานข้อนี้ซึ่งตั้งไว้ในระดับปานกลางของช่วงคะแนน 2.51-3.50 คือ 3.001 แล้วนำไปทดสอบ t-test one group ผลออกมาปฏิเสธสมมติฐาน โดยสรุปว่า ครอบครัวชาวประมงในทะเลสาบสงขลา จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาอยู่ในระดับ ต่ำ ซึ่ง ปฏิเสธ สมมติฐานข้อนี้

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานวิจัยเพื่อเปรียบเทียบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาของครอบครัวชาวประมงมีความแตกต่างตามลักษณะส่วนบุคคลของหัวหน้าครอบครัว ปิจัยครอบครัว ปิจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัว และปิจัยทางสังคมของครอบครัวหรือไม่จำนวน 12 สมมติฐานวิจัย พบว่า มีการยอมรับสมมติฐานวิจัย จำนวน 6 ข้อ และปฏิเสธสมมติฐานวิจัยของนักวิจัย จำนวน 6 ข้อ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2.3 หรือกล่าวได้ว่าระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของครอบครัวชาวประมงจะแตกต่างกันตามอายุของหัวหน้าครอบครัว การเป็นผู้นำชุมชนของสมาชิก การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมของสมาชิกครอบครัว การเปิดรับข้อมูลข่าวสารของครอบครัว ความสัมพันธ์กับภายนอกของสมาชิก และการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นของฝ่ายแม่

ตารางที่ 4.23 ประมวลสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

ลักษณะปัจจัยของครอบครัวชาวประมง	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติฯ
1. หัวหน้าครอบครัวอายุแตกต่างกัน	แตกต่าง
2. หัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง
3. จำนวนสมาชิกของครอบครัวแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง
4. จำนวนสมาชิกของครอบครัวออกทำการประมงแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง
5. ระยะเวลาประกอบอาชีพประมงของครอบครัวแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง
6. รายได้รวมของครอบครัวแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง
7. รายได้จากการทำประมงของครอบครัวแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง
8. สมาชิกของครอบครัว (ฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่) มีลักษณะการเป็นผู้นำแตกต่างกัน	แตกต่าง
9. สมาชิกของครอบครัว (ฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่) มีลักษณะการเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมแตกต่างกัน	แตกต่าง
10. การเปิดรับข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน	แตกต่าง
11. สมาชิกของครอบครัว (ฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่) มีความสัมพันธ์กับภายนอกแตกต่างกัน	แตกต่าง
12. การยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นแตกต่างกัน	ไม่แตกต่าง (ฝ่ายพ่อ) แตกต่าง (ฝ่ายแม่)

4. ปัญหา และข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติครอบครัวชาวประมง

ผลจากการประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของครอบครัวชาวประมง จากข้อคิดเห็นของหัวหน้าครอบครัวชาวประมงมีดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมของครอบครัวชาวประมง

- 4.1.1 ชาวประมงไม่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทะเลสาบ และไม่ให้ความร่วมมือ
- 4.1.2 การขาดความรู้ ขาดความตระหนักที่ต้องร่วมมือกันอนุรักษ์
- 4.1.3 ชาวประมงไม่ว่างที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเวลาส่วนใหญ่ใช้ในการทำมาหากิน
- 4.1.4 การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ไม่เพียงพอ
- 4.1.5 ผู้นำชุมชนบางพื้นที่ไม่สนใจ ไม่ทำให้เป็นแบบอย่างชุมชน
- 4.1.6 มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ไม่เต็มที่
- 4.1.7 เจ้าหน้าที่ของรัฐและองค์กรต่าง ๆ สนับสนุนให้ชาวประมงมีส่วนร่วม น้อย
- 4.1.8 เจ้าหน้าที่มีบุคลากรไม่เพียงพอ

4.2 ข้อเสนอแนะการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฯ ทะเลสาบสงขลา

- 4.2.1 ควรจัดวิทยากรอบรม ให้ความรู้ให้เห็นความสำคัญและผลดีของเรื่องการอนุรักษ์ทะเลสาบแก่ชาวประมงมากขึ้น
- 4.2.2 มีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร แก่ชาวประมงให้มากขึ้น
- 4.2.3 หน่วยงานราชการควรทำงานให้เข้าถึงชุมชน ใกล้ชิด รับรู้ปัญหาชาวประมงให้มากขึ้น
- 4.2.4 หน่วยงานควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ฯ ทะเลสาบสงขลาเพิ่มขึ้น
- 4.2.5 รมรณรงค์ สร้างแรงจูงใจการมีส่วนร่วม โดยการจัดการประกวดครอบครัวชาวประมงดีเด่นในการอนุรักษ์ทะเลสาบสงขลาทุก ๆ ปี